

Primljeno: 21.12.2025 - gubiny				
Org. jed.	Jedinstveni klasif. broj	Redni broj	Prilog	Vrijed.
01	128	3464	—	—



**JU Dom starih
"Pljevlja"**

**PLAN TRANSFORMACIJE JU DOM STARIH „Pljevlja”
ZA PERIOD 2026-2029. GODINE**

Pljevlja, decembar 2025. godine



**JU Dom starih
"Pljevlja"**

**PLAN TRANSFORMACIJE JU DOM STARIH „Pljevlja”
ZA PERIOD 2026-2029. GODINE**

Pljevlja, decembar 2025. godine

SADRŽAJ:

1. UVOD	4
2. ZAKONSKI I STRATEŠKI OKVIR	6
2.1. Usaglašenost sa međunarodnim obavezama	6
2.2. Usaglašenost sa nacionalnim zakonskim i strateškim okvirom	7
2.3. Usaglašenost s principom rodne ravnopravnosti	8
3. ANALIZA STANJA	9
3.1. Usluge podrške za život u zajednici	9
3.2. Savjetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge.....	10
3.3. Usluge smještaja	10
3.4. Pregled trenutnog stanja	11
3.5. JU Dom starih „Pljevlja”	14
3.6. Obuke.....	17
3.7. Međusektorska saradnja.....	18
4. OPIS PLANIRANIH USLUGA.....	19
4.1. Dnevni boravak	19
4.2. Pomoć u kući.....	20
4.3. Savjetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge.....	20
4.4. Predah smještaj.....	21
4.5. Smještaj u prihvatilištu-skloništu	21
5. FINANSIRANJE	22
6. OPŠTI CILJ PLANA TRANSFORMACIJE JU DOM STARIH „Pljevlja”	22
7. OPERATIVNI CILJEVI	23
8. PRAĆENJE SPROVOĐENJA PLANA TRANSFORMACIJE	24
9. SREDSTVA ZA REALIZACIJU AKTIVNOSTI PREDVIĐENIH PLANOM TRANSFORMACIJE	25
10. AKCIONI PLAN ZA SPROVOĐENJE PLANA TRANSFORMACIJE JU DOM STARIH „Pljevlja” ZA PERIOD OD 2026. DO 2029. GODINE	26

LISTA SKRAĆENICA

CSR – Centar za socijalni rad
FZO – Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore
JLS – Jedinica lokalne samouprave
JUSDZ – Javne ustanove socijalne i dječje zaštite
JZU – Javne zdravstvene ustanove
MKM – Ministarstvo kulture i medija
MONSTAT – Uprava za statistiku
MPNI – Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
MSM – Ministarstvo sporta i mladih
MSSD – Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije
MZ – Ministarstvo zdravlja
NVO – Nevladina organizacija
OCD – Organizacija civilnog društva
UN – Ujedinjene nacije
ZSDZ – Zavod za socijalnu i dječju zaštitu

**Izrazi koji se u ovom Planu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

1. UVOD

Plan transformacije JU Dom starih „Pljevlja” za period 2026–2029. godine (u daljem tekstu: Plan transformacije) s Akcionim planom za sprovođenje Plana transformacije donosi se u cilju prevencije institucionalizacije, deinstitutionalizacije korisnika i transformacije ustanove za smještaj kako bi se osigurao život u porodici, odnosno zajednici, kao i razvoja usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga i dr. Plan transformacije predstavlja prvi dokument JU Dom starih „Pljevlja” koji utvrđuje ciljeve i prioritete koji prate proces deinstitutionalizacije, način postizanja tih ciljeva, vremenski okvir, izvore finansiranja, kao i saradnju organa državne uprave, jedinica lokalne samouprave, javnih ustanova, OCD i NVO.

Proces starenja stanovništva u Crnoj Gori postaje jedno od ključnih socijalnih i demografskih pitanja. Prema podacima MONSTAT-a, starija lica čine više od 20% ukupne populacije, a taj trend se ubrzano povećava zbog produženja životnog vijeka i smanjene stope nataliteta. Prognoze ukazuju da će do 2030. godine gotovo svaki četvrti stanovnik Crne Gore imati više od 65 godina. Ova promjena zahtijeva prilagođavanje politika i pristupa kako bi se potencijal starijih lica prepoznao, valorizovao i integrisao u društvene tokove. Iskustvo, znanje i vještine koje starija lica posjeduju predstavljaju resurs koji ne smijemo zanemariti.

Osnov za donošenje Plana transformacije je Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti („Službeni list CG”, br. 27/13, 1/15, 42/15, 47/15, 56/16, 66/16, 1/17, 31/17, 42/17, 50/17, 59/21, 145/21, 3/23 i 48/24, 84/24, 33/25 i 122/25) kojim je propisano da javne ustanove koje obavljaju poslove smještaja djece, mladih, odraslih i starijih lica treba da se transformišu s ciljem razvoja usluga podrške za samostalni život, savjetodavno-terapijske, odnosno socijalno-edukativne usluge, u skladu s planom transformacije koji donosi nadležni organ državne uprave. Takođe, jedan od ključnih principa navedenog zakona je i prevencija institucionalizacije i dostupnost usluga u najmanje restriktivnom okruženju uvijek kada za to postoje uslovi u domovima korisnika ili lokalnoj zajednici, kroz vaninstitucionalne oblike zaštite, koje osiguravaju različiti pružaoci usluga, s ciljem poboljšanja kvaliteta života korisnika i njihove socijalne uključenosti.

U cilju prevencije institucionalizacije, deinstitutionalizacije korisnika i transformacije ustanova za smještaj kako bi se osigurao život u porodici, odnosno zajednici, kao i razvoja usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga donijeta je Strategija deinstitutionalizacije za period od 2025. do 2028. godine sa Akcionim planom za 2025. godinu¹. Strategija predstavlja prvi nacionalni strateški dokument koji utvrđuje ciljeve i prioritete za proces deinstitutionalizacije, način postizanja tih ciljeva, vremenski okvir, finansijska sredstva neophodna za njihovo postizanje, kao i saradnju organa državne uprave, jedinica lokalne samouprave, javnih ustanova, OCD i NVO. U operativnom cilju 2: Transformacija ustanova za smještaj korisnika kroz pružanje usluga u zajednici u najmanje restriktivnom okruženju planirana je aktivnost izrada plana transformacije JU Dom starih „Pljevlja”.

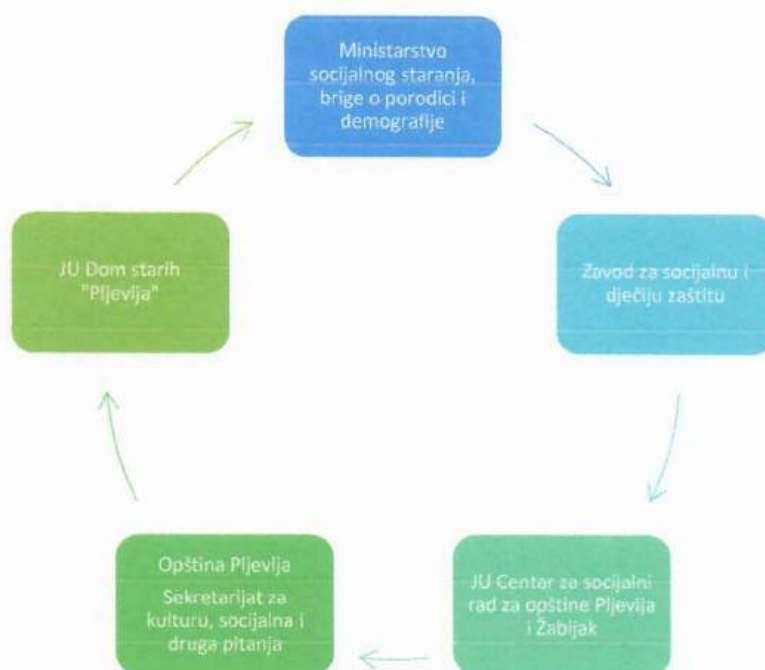
U Planu transformacije se koristi termin „stariji” umjesto termina „stara lica” koji se koristi u Zakonu o socijalnoj i dječjoj zaštiti, jer je termin „stariji” u skladu sa savremenom terminologijom u oblasti socijalne zaštite, Madridskim međunarodnim planom akcije o starenju i Političkom deklaracijom o

¹ [Strategija deinstitutionalizacije za period 2025-2028. godine sa Akcionim planom za 2025. \(www.gov.me\)](http://www.gov.me)

starenju. Preporuka je da se za ovu društvenu grupaciju odnosno njene pripadnike izbjegava termin „star“ zbog konotacije da upućuje na diskriminaciju po osnovu životne dobi.

U izradi Plana transformacije učestvovala je međuresorna radna grupa, sastavljena od predstavnika: Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, Zavoda za socijalnu i dječiju zaštitu, JU Centar za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak, Sekretarijata za kulturu, socijalna i druga pitanja pri opštini Pljevlja i JU Doma starih „Pljevlja“.

Grafik broj 1 Međuresorna radna grupa za izradu Plana transformacije



2. ZAKONSKI I STRATEŠKI OKVIR

Plan transformacije je usaglašen sa međunarodnim obavezama koje je Crna Gora preuzela i nacionalnim zakonskim i strateškim okvirom.

2.1. Usaglašenost sa međunarodnim obavezama

- „Međunarodni plan akcije na području starenja” (Prva svjetska skupština o starenju, Beč, 1982. godine);
- „Načela Ujedinjenih naroda za starije ljude”, Rezolucija Generalne skupštine UN 46/91, koja postavlja osnovne principe i vrijednosti na kojima se zasniva pristup starijim i starim građanima i koji su istovremeno vrijednosti i principi socijalne zaštite starijih;
- „Madridska deklaracija”, „Madridski internacionalni plan akcije o starenju (MIPAA)”, usvojen na Drugoj svjetskoj skupštini o starenju u Madridu 2002. godine i „Vodič za nacionalnu implementaciju madridskog internacionalnog plana akcije o starenju”, Ujedinjene nacije, Njujork, 2008. „Regionalna strategija za implementaciju Madridskog internacionalnog plana aktivnosti o starenju 2002”, usvojena od strane Ekonomske komisije UN za Evropu;
- Evropska socijalna povelja – Instrument Savjeta Evrope za zaštitu ljudskih prava, Torino 1961. godine; Dodatni protokol za Evropsku socijalnu povelju, Strazbur, 5. maj 1988. čl. 4 (pravo starijih na socijalnu zaštitu) i Izmijenjena Evropska socijalna povelja (Strazbur, 3. maj 1996), čl. 23 (pravo starijih na društvenu zaštitu);
- Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i sloboda (Savjet Evrope, Rim, 1950) i Izmijenjena Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i sloboda (jul 1999);
- Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima UN;
- Revidirana strategija socijalne kohezije Vijeća Evrope (2004);
- Dokument Vijeća Evrope „Pristup socijalnim pravima”, (2003);
- Lisabonska deklaracija o starenju, (2000);
- Dokument SEC (2005) 957 „Na putu ka evropskom kvalifikacionom okviru za cjeloživotno učenje”, Brisel, 2005. godine;
- Konvencija UN o pravima osoba s invaliditetom (2006);
- Konvencija o eliminisanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) i Istanbulski sporazum Savjeta Evrope.

Načela UN za starije ljude predviđaju da se starijima obezbijedi život u sopstvenom domu što je to duže moguće, kao i socijalnu integraciju starijih. Iako ne naglašava deinstitucionalizaciju, ovaj dokument UN jasno ukazuje na to da institucionalni smještaj treba da osigura rehabilitaciju i život u humanoj i sigurnoj sredini.

Madridska deklaracija zahtijeva da se razvije kontinuum usluga, od usluga u zajednici i podrške porodici do usluga rezidencijalnog smještaja, kako bi se obezbijedila adekvatna zaštita starijih.

2.2. Usaglašenost sa nacionalnim zakonskim i strateškim okvirom

Shodno Ustavu Crne Gore, koji predstavlja akt najviše pravne snage, s kojim moraju biti usaglašeni svi zakoni i dokumenti, Crna Gora je definisana kao građanska, demokratska, ekološka i socijalna pravna država, zasnovana na vladavini prava. Ustav takođe obavezuje Crnu Goru da potvrđenim i ratifikovanim međunarodnim ugovorima i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava daje primat nad domaćim zakonodavstvom i kao sastavni dio unutrašnjeg prava neposredno se primjenjuju kada odnose uređuju drukčije od unutrašnjeg zakonodavstva.

Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti je donijet 2013. godine i do sada je imao više izmjena i dopuna (posljednja izmjena/dopuna tokom 2025. godine). Zakonom su propisana osnovna materijalna davanja i usluge iz oblasti socijalne i dječje zaštite. Ovim zakonom realizuju se opredjeljenja koja podrazumijevaju, između ostalog, podsticanje i uvođenje novih usluga socijalne i dječje zaštite i uključivanje u sferu pružanja usluga što više različitih aktera. Propisani su normativi i minimalni standardi u oblasti usluga socijalne i dječje zaštite, propisan je postupak licenciranja stručnih radnika i pružalaca usluga i postupak akreditacije programa obuke. Izvršena je reorganizacija pojedinih centara za socijalni rad, a takođe su osnovani i novi centri za socijalni rad, kako bi građani imali bolju pristupačnost pravima iz oblasti socijalne i dječje zaštite. U skladu sa Zakonom donijeti su sljedeći podzakonski akti od kojih su za zaštitu starijih lica najznačajniji:

- Pravilnik o bližim uslovima za izdavanje, obnavljanje, suspenziju i oduzimanje licence za obavljanje djelatnosti socijalne i dječje zaštite;
- Pravilnikom o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici;
- Pravilnik o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga;
- Pravilnik o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluge smještaja odraslih i starih lica;
- Pravilnik o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluge smještaja u prihvatilištu-skloništu;
- Pravilnik o kriterijumima i mjerilima za učešće korisnika, roditelja odnosno srodnika u plaćanju troškova usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga i usluga smještaja;
- Pravilnik o bližim uslovima i standardima za obavljanje stručnih poslova u socijalnoj i dječjoj zaštiti;
- Pravilnik o standardima za akreditaciju programa obuke, odnosno programa pružanja usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite, načinu sprovođenja postupka akreditacije programa, sadržini i obliku sertifikata; i
- Pravilnik o uslovima, programu i načinu polaganja stručnog ispita u socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Od nacionalnih propisa, primjenjuju se i: Porodični zakon, Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Zakon o zdravstvenom osiguranju, Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju, Zakon o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, Zakon o zaštiti od nasilja u porodici, Zakon o rodnoj ravnopravnosti, Zakon o zabrani diskriminacije, Zakon o povlasticama na putovanje lica sa invaliditetom, Zakon o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, Zakon o kretanju lica sa invaliditetom uz pomoć psa pomagača i dr.

Plan transformacije usaglašen je sa sljedećim strateškim dokumentima:

- Strategija razvoja sistema socijalne i dječje zaštite za period od 2025. do 2028. godine s Akcionim planom za 2025. godinu²;
- Reformska agenda Crne Gore 2024–2027. godine za Instrument EU za reforme i rast³;
- Strategija za zaštitu lica s invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2022–2027. godine⁴;
- Program za zaštitu i unapređenje mentalnog zdravlja za period 2025–2026. godine⁵ i dr.
- Strategija deinstitutionalizacije za period 2025.-2028. godine sa Akcionim planom za 2025.

2.3. Usaglašenost s principom rodne ravnopravnosti

Dokumenti koji regulišu oblast rodne ravnopravnosti predstavlja osnov za sprovođenje politika koje obezbjeđuju jednaka prava, mogućnosti i tretman za žene i muškarce, te obavezuju institucije i javne ustanove socijalne i dječje zaštite da u svom radu primjenjuju principe rodne ravnopravnosti i zabrane diskriminacije.

Polazeći od načela jednakih mogućnosti, zabrane diskriminacije i poštovanja ljudskih prava, transformacija JU Dom starih „Pljevlja” sprovodi se na način koji:

- obezbjeđuje ravnopravno učešće žena i muškaraca u svim aktivnostima;
- promoviše jednak pristup uslugama i programima podrške za sve korisnike;
- podrazumijeva rodno-senzitivno planiranje i pružanje usluga, uz prepoznavanje različitih potreba starijih žena i muškaraca;
- afirmiše jednake mogućnosti pri zapošljavanju, stručnom usavršavanju i napredovanju zaposlenih, bez obzira na pol, starost, zdravstveno stanje ili drugo lično svojstvo;
- podstiče rodno ravnopravan pristup odlučivanju na svim nivoima rukovođenja ustanovom.

Ovaj pristup doprinosi kvalitetnijem pružanju usluga, unaprjeđenju profesionalnih standarda i ostvarivanju ciljeva socijalne politike Crne Gore u skladu sa evropskim principima jednakosti i socijalne uključenosti.

² [Strategija razvoja sistema socijalne i dječje zaštite za period 2025-2028. \(www.gov.me\)](http://www.gov.me)

³ <https://www.gov.me/dokumenta/3faa40be-45f4-42c5-af76-d98a683e3763>

⁴ [Strategija za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2022-2027 \(www.gov.me\)](http://www.gov.me)

⁵ <https://www.gov.me/dokumenta/ed7d963b-ea8a-4038-8041-556345e0f013>

3. ANALIZA STANJA

Razvoj i unaprjeđenje usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici uz transformaciju ustanova za smještaj predstavljaju jedan od ključnih prioriteta politike socijalne zaštite starih, jer omogućavaju korisnicima da žive u svom prirodnom okruženju uz podršku koja im je potrebna. Time se doprinosi stvaranju inkluzivnog društva u kojem su svi građani, bez obzira na starosnu dob, zdravstveno stanje ili socijalni status, u mogućnosti da aktivno učestvuju u društvenom životu.

Analiza koja slijedi pruža pregled postojećih i nedostajućih usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici, sa posebnim osvrtom na njihovu teritorijalnu zastupljenost, dostupnost i održivost. Takođe, ukazuje na ključne izazove i potrebe u razvoju usluga.

U okviru ove analize dati su i podaci koji se odnose na uslugu smještaja, uključujući informacije u vezi sa JU Dom starih „Pljevlja“.

3.1. Usluge podrške za život u zajednici

Usluge podrške za život u zajednici obuhvataju podršku korisniku u obavljanju svakodnevni aktivnosti, razvijanju i jačanju vještina za samostalan život, unaprjeđenju sposobnosti korisnika i omogućavaju socijalnu uključenost i aktivno učešće korisnika u zajednici.

Usluge podrške za život u zajednici su: dnevni boravak, pomoć u kući, stanovanje uz podršku, svratište, personalna asistencija, tumačenje i prevođenje na znakovni jezik i dr.

Dnevni boravak je usluga koja podstiče razvoj, očuvanje i unaprjeđenje sposobnosti korisnika obezbjeđujući podršku korisniku i porodici koja se pruža u posebno organizovanom prostoru.

Pomoć u kući je usluga kojom se korisniku pruža podrška u obavljanju svakodnevni aktivnosti u njegovom domu kroz pružanje praktične pomoći i podrške korisniku radi unaprjeđenja kvaliteta života.

Stanovanje uz podršku je usluga kojom se korisnicima obezbjeđuje odgovarajući smještaj i podrška za osamostalivanje, socijalnu uključenost i aktivno učešće u zajednici.

Svratište je usluga koja omogućava privremenu ili povremenu podršku u toku dana u cilju zadovoljavanja trenutni potreba korisnika, kao i informisanje korisnika o drugim pravima u zajednici.

Personalna asistencija pruža se korisniku lične invalidnine, odnosno dodatka za njegu i pomoć koji je u radnom odnosu, odnosno uključen u sistem visokog obrazovanja, odnosno sistem obrazovanja odraslih u cilju podrške za obavljanje svakodnevni aktivnosti, samostalnog života u zajednici i socijalne uključenosti.

Tumačenje i prevođenje na znakovni jezik je usluga koja omogućava ravnopravan pristup informacijama, javnim uslugama i društvenom životu podstičući samostalnost, društvenu uključenost i aktivno učešće korisnika u zajednici prevazilaženjem barijera u komunikaciji.

3.2. Savjetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge

Savjetodavne-terapijske i socijalno-edukativne usluge su usluge koje se pružaju u cilju podrške, informisanja i savjetovanja o pravima, mogućnostima i načinima rješavanja ličnih, porodičnih problema i kriznih situacija.

Savjetodavne-terapijske usluge obuhvataju savjetovanje, terapiju, medijaciju, SOS telefon i druge usluge.

Savjetovanje je usluga koja omogućava pružanje stručne pomoći i podrške kroz individualni, odnosno grupni rad, u cilju prepoznavanja, razumijevanja i rješavanja ličnih, porodičnih i drugih poteškoća koje utiču na život korisnika.

Terapija je usluga koja predstavlja oblik stručne podrške koji se pruža pojedincima, porodicama ili grupama kroz planirane i stručno vođene postupke koji pomažu korisnicima da prevaziđu krizne ili stresne situacije, razviju veštine suočavanja, komunikacije i samoregulacije, poboljšaju mentalno zdravlje i socijalno funkcionisanje, ojačaju kapacitete za samostalan i kvalitetniji život.

Medijacija je usluga koja predstavlja stručno vođen proces usmjeren na rješavanje konflikta u kojem neutralna i obučena treća osoba – medijator pomaže stranama u sukobu da kroz dijalog razumiju svoje potrebe i interese, prevaziđu nesporazume i postignu dogovor koji poboljšava njihove odnose i svakodnevno funkcionisanje.

SOS telefon je usluga kojom se korisniku obezbjeđuje besplatna i povjerljiva pomoć i podrška putem telefonske linije u cilju zaštite od nasilja, zanemarivanja, zlostavljanja ili zbog posebnih okolnosti i socijalnog rizika kroz informisanje, upućivanje i savjetovanje.

3.3. Usluge smještaja

Smještaj je usluga koja podrazumijeva boravak korisnika: u ustanovi, na hraniteljstvu, porodičnom smještaju, u prihvatilištu-skloništu i druge vrste smještaja.

Usluga smještaja u ustanovu pruža se radi obezbjeđivanja bezbjednog i stimulativnog okruženja, u okolnostima kada to nije moguće obezbjeđiti u porodici i/ili zajednici, u cilju održanja ili unaprjeđenja kvaliteta života, samostalnosti korisnika, odnosno pripreme za održiv i nezavisan život.

Usluga porodični smještaj obezbjeđuje se trudnici, samohranom roditelju sa djetetom do navršene treće godine života, odraslom i starom licu, kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban ovaj oblik zaštite. Ovom uslugom korisniku se obezbjeđuje odgovarajući stambeni

prostor i materijalni uslovi; odgovarajuća i uredna odjeća i obuća; predmeti za ličnu upotrebu i higijenu, odgovarajuća ishrana i staranje o zdravlju; zaštita od zanemarivanja, zlostavljanja i eksploatacije i podrška u zadovoljavanju socijalnih, religioznih i kulturnih potreba. Porodični smještaj obezbjeđuje se kao standardni smještaj, smještaj uz intenzivnu ili dodatnu podršku, urgentni smještaj, povremeni smještaj i druga vrsta smještaja.

Usluga smještaja u prihvatilištu-skloništu pruža se korisniku kojem su ugroženi bezbjednost, život i zdravlje, kao privremeni do sedam dana i dugotrajni najduže 12 mjeseci. Ova usluga pruža se radi zadovoljavanja osnovnih potreba, osiguranja bezbjednosti u kriznim situacijama, procjene potreba za drugim uslugama i započinjanja procesa pomoći korisniku za uspostavljanje stabilnog porodičnog ili nezavisnog života, prevazilaženja krizne situacije i uspostavljanja održivih rješenja u budućnosti, kao i radi uspostavljanja osjećanja sigurnosti kao osnove za dalji napredak i osnaživanje korisnika i podizanja njihove sposobnosti za bezbjedan život i uključivanje u zajednicu.

3.4. Pregled trenutnog stanja

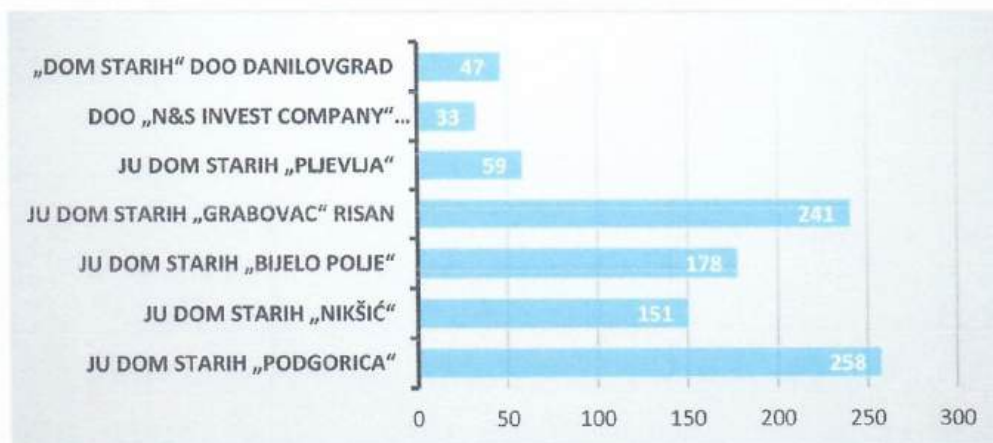
U Crnoj Gori od usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici uspostavljene su usluge dnevni boravak, pomoć u kući, personalna asistencija, svratište, savjetovanje, SOS telefon, terapija i smještaj u prihvatilištu-skloništu. Usluge stanovanje uz podršku, tumačenje i prevođenje na znakovni jezik, medijacija i socijalno-edukativne usluge nisu uspostavljene. Najzastupljenije su usluge dnevni boravak i pomoć u kući.

Tabela 1: Prikaz dostupnih usluga u zajednici za odrasla i starija lica

Teritorija pružanja usluge	Dnevni boravak	Pomoć u kući	Personalna asistencija	Svratište	Savjetovanje	SOS telefon	Terapija	Smještaj u prihvatilištu-skloništu
Andrijevića							1	
Bar	1	2						
Berane		1					1	
Bijelo Polje	1	1	2		1			
Budva		1						
Cetinje	2							
Danilovgrad	3	3						
Gusinje		1						
Herceg Novi	1	1			1			
Kolašin	1							
Kotor	1	1	1					
Mojkovac	1							
Nikšić	4	2	1		2		1	
Petnjica	1	1					1	
Plav	1	1						
Plužine					2			
Pljevlja	2	1			1			
Podgorica			1		5		2	
Rožaje	1	2	2		1			
Šavnik					1			
Tivat								
Tuzi								
Ucinj		1						
Zeta								
Žabljak								
Teritorija Crne Gore	1	2	1	1	5	4	1	6

U Crnoj Gori postoji pet javnih ustanova – domova starih (Dom starih „Grabovac“ Risan, Dom starih „Bijelo Polje“, Dom starih „Pljevlja“, Dom starih „Nikšić“ i Dom starih „Podgorica“) i dvije privatne ustanove („Dom starih“ DOO Danilovgrad i DOO „N&S INVEST COMPANY“ Danilovgrad). U navedenim javnim ustanovama na kraju 2024. godine smješteno je 886 korisnika.

Grafikon br. 1: Prikaz korisnika usluge smještaja u ustanovama u oktobru 2025. godini



Popunjenost kapaciteta ukazuje da ne postoji više stigma kada je u pitanju domski smještaj, te da porodica sve manje može da odgovori na rastuće potrebe starijih, da stariji žele da imaju vršnjačku socijalizaciju i dugoročnu zdravstvenu njegu i da će uvijek biti određen broj korisnika koji i pored razvoja usluga u zajednici neće svoje potrebe, prije svega zdravstvene prirode, moći da zadovolje u kućnim uslovima, nego će im biti neophodan institucionalni smještaj.

Pored usluge smještaja, ustanove pružaju i sljedeće usluge:

- JU Dom starih „Grabovac“ Risan uslugu smještaja u prihvatilištu-skloništu za beskućnika, uslugu pomoć u kući odraslom i starom licu sa invaliditetom, uslugu dnevnog boravka za odrasla i stara lica sa demencijom i uslugu savjetovanja;
- JU Dom starih „Bijelo Polje“ uslugu dnevnog boravka za odrasla i stara lica;
- JU Dom za starih „Podgorica“ usluge dnevnog boravka za odrasla i stara lica i lica kojima je uslijed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite;
- JU Dom za starih „Nikšić“ uslugu dnevnog boravka za odrasla i stara lica.

Uslugu porodičnog smještaja u 2025. godini je koristilo 37 korisnika, od čega je uslugu standardnog porodičnog smještaja koristilo 11 korisnika, a porodični smještaj uz intenzivnu ili dodatnu podršku je koristilo 26 korisnika.

Zavod za socijalnu i dječju zaštitu je izradio analize „Uspostavljanje tri ili više usluga podrške za život u zajednici u jedinicama lokalne samouprave u Crnoj Gori“⁶ i „Mapiranje postojećih i nedostajućih usluga podrške za život u zajednici“⁷.

⁶ [https://www.zsdzcg.me/sites/zsdzcg.me/files/2025-10/uspustavljanje tri ili vise usluga podrške za zivot u zajednici u jedinicama lokalne samouprave jls u crnoj gori.pdf](https://www.zsdzcg.me/sites/zsdzcg.me/files/2025-10/uspustavljanje%20tri%20ili%20vise%20usluga%20podrske%20za%20zivot%20u%20zajednici%20u%20jedinicama%20lokalne%20samouprave%20jls%20u%20crnoj%20gori.pdf)

⁷ [https://www.zsdzcg.me/sites/zsdzcg.me/files/2025-09/analiza - mapiranje usluga podrške za život u zajednici.pdf](https://www.zsdzcg.me/sites/zsdzcg.me/files/2025-09/analiza%20-%20mapiranje%20usluga%20podrske%20za%20zivot%20u%20zajednici.pdf)

Analiza „Uspostavljanje tri ili više usluga podrške za život u zajednici u jedinicama lokalne samouprave u Crnoj Gori“ pokazuje da Crna Gora posjeduje solidan pravni i strateški okvir za razvoj usluga podrške za život u zajednici, ali da je njegova implementacija fragmentarna, neravnomjerna i previše zavisna od projekata i donatorske pomoći. U praksi se često dešava da usluge postoje samo u većim urbanim sredinama, dok su manji gradovi i ruralne opštine ostavljeni bez osnovne podrške. To vodi do ozbiljnih nejednakosti među građanima, što je u direktnoj suprotnosti sa ustavnim načelom jednakosti i međunarodnim obavezama države (UN, 2006). Da bi se ova situacija prevazišla, neophodno je sprovesti niz reformi koje istovremeno jačaju normativni okvir, institucionalne kapacitete i mehanizme monitoringa.

Cilj analize „Mapiranje postojećih i nedostajućih usluga podrške za život u zajednici“ je mapiranje usluga za podršku za život u zajednici i procjena postojećeg stanja u sistemu socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori, sa posebnim osvrtom na pružaoce usluga, njihove kapacitete, licenciranje, kao i dostupnost i kvalitet usluga na lokalnom nivou. Analiza identifikuje postojeće nedostatke i izazove u pružanju usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici, ali i da istakne dobre primjere prakse u onim lokalnim zajednicama gdje su usluge podrške za život u zajednici razvijene i funkcionalne, te da kroz detaljan pregled zakonodavnog okvira i rezultata istraživanja predloži konkretne preporuke za unaprjeđenje sistema. Ova analiza može biti koristan resurs za donosiocje odluka u institucijama socijalne i dječje zaštite, kao i za nevladine organizacije i druge relevantne aktere u sistemu jer pruža uvid u postojeće stanje. Analiza takođe može biti korisna i jedinicama lokalne samouprave, da na osnovu nje prepoznaju potrebe i nedostatke u razvoju usluga podrške za život u zajednici.

Rezultati analiza pokazuju da su najrasprostranjenije usluge pomoć u kući i dnevni boravak, dok nedostaju usluge stanovanje uz podršku, svratište i personalne asistencije. Takođe, rezultati analiza pokazuju da su usluge najrazvijenije u centralnom i južnom regionu te da je neophodno obezbijediti finansijsku održivost usluga.

3.5. JU Dom starih „Pljevlja”

JU Dom starih „Pljevlja” sa sjedištem u ul. Dušana Obradovića broj 24 u Pljevljima, osnovala je Vlada Crne Gore Odlukom o osnivanju javne ustanove za smještaj odraslih lica sa invaliditetom i starih lica od 24.08. 2017. godine. Počeo je sa radom 11. aprila 2018. godine. Ukupni smještajni kapacitet Doma je 62 korisnika u jednokrevetnim i dvokrevetnim sobama. Prvi sprat obuhvata 4 jednokrevetne, 6 dvokrevetnih soba i 1 zajedničku prostoriju. Ukupan kapacitet prvog sprata je 16 kreveta. Drugi sprat obuhvata 2 jednokrevetne sobe, 10 dvokrevetnih i 1 apartman. Ukupni kapacitet drugog sprata je 22 kreveta. Na drugom spratu korisnici imaju jednu zajedničku prostoriju za druženje i posjete. Treći sprat obuhvata ukupno 2 jednokrevetne sobe, 10 dvokrevetnih soba i 1 apartman. Ukupni kapacitet trećeg sprata je 24 kreveta. U Domu je od dana osnivanja bilo smješteno 180 korisnika.

Pored smještajnih jedinica, u objektu se nalaze prostorije za kuhinju, vešeraj, magacin, kancelarije, ostave, ambulanta, sala za fizikalnu terapiju, kao i prostorije za zajedničke aktivnosti (dnevni boravak, trpezarija, sala za radno-okupacionu terapiju) itd.

Djelatnost JU Dom starih „Pljevlja“, shodno Zakonu o socijalnoj i dječjoj zaštiti, kao i Statutu, obuhvata:

- pružanje usluga smještaja odraslim licima sa invaliditetom i starim licima;
- pružanje usluga podrške za život u zajednici;
- pružanje savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga;
- pružanje stručne podrške i sprovođenje odgovarajuće obuke pružaocima usluge porodičnog smještaja;
- radno-okupaciono angažovanje, koje se odnosi na obezbjeđivanje radne i okupacione terapije, kulturno-zabavnih aktivnosti i sl;
- zdravstvenu zaštitu, koja se obezbjeđuje u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju.

U septembru 2025. godine u JU Dom starih „Pljevlja“ je boravilo 59 korisnika (što čini 95,16% popunjenosti smještajnih kapaciteta).

JU Dom starih „Pljevlja“ dobio je licence za pružanje usluge dnevnog boravka za odraslo i staro lice i odraslo i staro lice sa invaliditetom u više opština:

- Pljevlja – za 10 korisnika (period važenja šest godina);
- Mojkovac – za 10 korisnika (period važenja tri godine);
- Kolašin – za 10 korisnika (period važenja šest godina).

U skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU Dom starih „Pljevlja“ su organizovane sledeće službe: Služba za njegu i zdravstvenu zaštitu, Služba za socijalni rad, Služba za opšte i pravne poslove, Služba za finansijsko-računovodstvene poslove, Služba održavanja, Kuhinjska služba i Služba za pružanje usluga podrške za život u zajednici.

Ključni izazovi u Pljevljima su:

- udaljena naselja i slaba saobraćajna povezanost,
- veliki broj starijih koji žive sami,
- ograničeni lokalni resursi,
- nedovoljno razvijene usluge koje podržavaju život korisnika u zajednici,
- porast zahtjeva za smještaj u domu.

Ovi faktori ukazuju da se smanjenje institucionalizacije može postići jedino sistemskim razvojem usluga u zajednici.

Tabela 2. SWOT analiza

Snage	Slabosti
• Omogućeni adekvatni uslovi za rad u JU Dom starih „Pljevlja“ koji podrazumijevaju svu neophodnu opremu; • Ostvareno zadovoljstvo korisnika uslugama koje JU Dom starih „Pljevlja“ pruža; • Uspostavljen odnos topline, prihvatanja i razumijevanja između korisnika i zaposlenih; • Precizno definisan način rada svih organizacionih jedinica; • Znanje i iskustvo zaposlenih; • Učešće korisnika u rekreativnim i kulturnim manifestacijama u JU Dom starih „Pljevlja“ i zajednici; • Uspostavljena saradnja sa brojnim vrtićima, školama, institucijama i organizacijama civilnog društva; • Pozitivna reputacija JU Dom starih „Pljevlja“, uz odličnu medijsku promociju i zastupljenost; • Povezanost sa zdravstvenim sistemom i FZO; • Multidisciplinarni stručni tim sa različitim profilima kadra (socijalni rad, psihologija, fizikalna terapija, njega); • Savremena infrastruktura i tehnička opremljenost objekta.	• Nedovoljan broj stručnih radnika i saradnika za pružanje usluga; • Nedovoljna digitalizacija poslovnih procesa; • Ograničeni resursi za pružanje usluga podrške za život u zajednici; • Nedostatak specijalizovanih obuka; • Nedostatak supervizije kod pružaoca usluga i kontinuirane obuke zaposlenih.
Mogućnosti	Prijetnje
• Razvoj partnerstva sa jedinicama lokalne samouprave u cilju uspostavljanja usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici; • Uspostavljanje saradnje sa donatorima; • Apliciranje za grantove;	• Starenje stanovništva i rastuće potrebe za uslugama koje podržavaju život korisnika u zajednici; • Nerazumijevanje jedinica lokalnih samouprava o značaju uspostavljanju usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici;

• izrada i realizacija programa obuka namijenjenih stručnim radnicima i saradnicima za rad sa starijima; • Jačanje međusektorske saradnje sa zdravstvenim, kulturnim, obrazovnim, lokalnim i drugim institucijama.	• Nedostatak finansijskih sredstava od strane jedinica lokalnih samouprava za finasiranje usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici; • Duga procedura odobravanja saglasnosti za zapošljavanje; • Nedostatak radne snage na tržištu rada; • Veliki broj zahtjeva za uslugu smještaj; • Neinformisanost starijih o uslugama koje podržavaju život korisnika u zajednici; • Potencijalna smanjenja budžetskih sredstava za socijalnu zaštitu; • Odlazak stručnog kadra u inostranstvo.
---	---

3.6. Obuke

Zavod za socijalnu i dječju zaštitu, u cilju održavanja i unaprjeđivanja profesionalnih kompetencija i kvaliteta stručnog rada, akreditovao je sljedeće programe obuka namijenjene zaposlenima u ustanovama za smještaj odraslih i starijih lica, sa temama koje se bave uslugama podrške za život u zajednici i procesom deinstitutionalizacije:

- Obuka za primjenu tehnika programa „Grabfips“ u radu sa osobama oboljelim od demencije;
- Topao dom za treće doba;
- Primjena stručnog postupka u domovima i kod pružalaca usluga;
- Komunikacija sa starijim licima;
- Osnovna obuka za rad u ustanovama za smještaj odraslih i starih lica;
- Radno-okupaciona terapija – primjena u socijalnoj zaštiti, ujednačavanje prakse;
- Rad i podrška osobama sa demencijom;
- Rano otkrivanje, prepoznavanje prvih simptoma demencije, prevencija i edukacija za pravilan tretman i njegu starijih lica i oboljelih od demencije, Alzheimerove bolesti;
- Psiho-socijalni pristup u radu sa starijima, postupci i reagovanja u kriznim situacijama;
- Pružanje psiho-socijalne podrške u kriznim situacijama;
- Osnovna obuka za pružanje podrške osobama sa intelektualnim invaliditetom za samozastupanje;
- Obuka za pružanje usluge pomoć u kući odraslim osobama s invaliditetom i starijima;
- Osnovna obuka za pružanje usluge stanovanje uz podršku mladom, odraslom i starom licu sa invaliditetom;

- Osnovna obuka za rad u dnevnim boravcima za osobe sa invaliditetom starije od 27 godina;
- Obuka za stručne radnike/ce, stručne saradnike/ce i saradnike/ce o usluzi personalne asistencije – značenje, standardi, uloge, prava i obaveze korisnika, saradnika, stručnih saradnika/ca i stručnih radnika/ca;
- Standardni porodični smještaj za odrasla i stara lica.

Zavod za socijalnu i dječju zaštitu, kroz realizaciju programa obuka, obezbjeđuje kontinuirano jačanje kompetencija zaposlenih u sistemu socijalne i dječje zaštite pa samim tim i u ustanovama. Na taj način Zavod doprinosi unaprjeđenju kvaliteta usluga i zaštiti prava korisnika.

3.7. Međusektorska saradnja

Međusektorska saradnja predstavlja temelj savremenog i integrisanog pristupa u oblasti socijalne i dječje zaštite, naročito u procesu deinstitutionalizacije i razvoja usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici. Kvalitetna briga o starijim licima zahtijeva povezivanje različitih sektora socijalne i dječje zaštite, zdravstva, obrazovanja, zapošljavanja, jedinica lokalne samouprave, civilnog društva i dr. kako bi se obezbijedila sveobuhvatna podrška korisnicima i njihova aktivna uključenost u društvo.

Uloga međusektorske saradnje je da omogući horizontalno povezivanje institucija koje djeluju na različitim nivoima sistema, uz jasno definisane nadležnosti i mehanizme komunikacije. Takav pristup doprinosi boljoj koordinaciji aktivnosti, racionalnijem korišćenju resursa i stvaranju jedinstvene mreže podrške starijim i odraslim licima sa invaliditetom.

Posebno je važna saradnja JU Dom starih „Pljevlja“ sa centrima za socijalni rad, zdravstvenim ustanovama, jedinicama lokalne samouprave, nevladinim organizacijama i obrazovnim institucijama. Kroz zajedničke aktivnosti, razmjenu informacija i planiranje integrisanog pristupa uslugama, omogućava se korisnicima pristup kontinuiranoj i personalizovanoj podršci od socijalne i zdravstvene njege, do psihosocijalne i edukativne pomoći.

U okviru JU Dom starih „Pljevlja“ registrovana je ambulanta primarne zdravstvene zaštite Rješenjem Ministarstva zdravlja, što omogućava praćenje zdravstvenog stanja korisnika, propisivanje terapije, obavljanje redovnih kontrola na licu mjesta, čime je korisnicima omogućena kontinuirana primarna zdravstvena zaštita. U saradnji sa Fondom za zdravstveno osiguranje potrebno je omogućiti uvezivanje sistema kako bi se olakšao rad angažovanih ljekara konsultanata.

Saradnja sa zdravstvenim sistemom ogleda se i kroz zajedničke preventivne programe i edukativne aktivnosti (npr. vakcinacija, skrininzi, preventivni pregledi i dr.), kao i kroz organizaciju konsultacija sa specijalistima. Ovakav model povezanosti doprinosi efikasnijem pružanju zdravstvene njege, smanjenju nepotrebne hospitalizacije i omogućava da se stariji korisnici liječe u poznatom i sigurnom okruženju.

Kroz međusektorsku saradnju obezbjeđuje se i održivost usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici, prevencija institucionalizacije i efikasnija razmjena informacija i resursa između sistema.

Zavod za socijalnu i dječju zaštitu izradio je „Analizu potreba, načina uspostavljanja, finansiranja i funkcionisanja integrisanog pristupa u pružanju usluga“⁸.

4. OPIS PLANIRANIH USLUGA

U narednom periodu, neophodno je uspostaviti i unaprijediti usluge koje direktno podržavaju život korisnika u zajednici, s ciljem da se obezbijedi inkluzivno okruženje, poveća samostalnost korisnika i smanji potreba za institucionalnim zbrinjavanjem. Poseban fokus biće stavljen na razvoj sljedećih usluga: dnevni boravak, pomoć u kući, savjetovanje, SOS telefon, psihosocijalna podrška, predah smještaj i smještaj u prihvatilištu-skloništu.

4.1. Dnevni boravak

Dnevni boravak je usluga koji podstiče razvoj, očuvanje i unaprjeđenje sposobnosti korisnika obezbjeđujući podršku korisniku i porodici koja se pruža u posebno organizovanom prostoru, uz obezbjeđivanje obroka i sigurnog okruženja, održavanje lične higijene i higijene prostora, razvoj potencijala i osnaživanje za život u zajednici.

Aktivnosti su prilagođene karakteristikama, kapacitetima i potrebama korisnika i mogu uključivati:

1. podršku u izgradnji i održavanju pozitivnih odnosa sa odraslim, starim licima i djecom;
2. organizovanje radno-okupacionih, odnosno edukativnih aktivnosti, koje podstiču razvoj novih znanja i vještina;
3. razvijanje metoda rada koji ohrabruju učestvovanje korisnika u aktivnostima u zajednici;
4. organizovanje slobodnog vremena u skladu sa potrebama i interesovanjima korisnika;
5. organizovanje prigodnih kulturno-zabavnih sadržaja u okviru dnevnog boravka;
6. podršku u socijalnoj inkluziji;
7. razvoj vještina za prepoznavanje i rješavanje problema;
8. razvoj komunikacionih vještina; i
9. razvoj vještina i znanja potrebnih za život u zajednici.

Planirano je da se JU Dom starih „Pljevlja“ licencira za uslugu dnevni boravak koja će se pružati: odraslom i starom licu, odraslom i starom licu sa invaliditetom, osobama oboljelim od demencije i licu kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite na teritoriji opštine Žabljak kao i opštinama u kojima se već pruža usluga dnevnog boravka.

⁸ https://www.zsdzcg.me/sites/zsdzcg.me/files/2025-10/analiza_potreba_nacina_uspostavljanja_finsiranja_i_nacina_funkcionisanja_integrisanog_prisupa_u_pruzanju_usluga.pdf

Licenciranjem za uslugu dnevni boravak JU Dom starih „Pljevlja“ doprinosi sprovođenju procesa transformacije i deinstitucionalizacije, jer omogućava korisnicima da svoje potrebe za podrškom i socijalizacijom ostvaruju u zajednici, uz očuvanje porodičnog života i samostalnosti.

4.2. Pomoć u kući

Pomoć u kući je usluga kojom se korisniku pruža podrška u obavljanju svakodnevnih aktivnosti u njegovom domu kroz pružanje praktične pomoći i podrške korisniku radi unaprjeđenja kvaliteta života.

Pružalac usluge u skladu sa karakteristikama, kapacitetima i potrebama korisnika obezbjeđuje jednu ili više aktivnosti:

1. nabavku hrane, pomoć pri pripremi obroka i hranjenju;
2. pomoć pri kretanju;
3. pomoć pri održavanju lične higijene i higijene prostora;
4. pomoć pri grijanju prostora;
5. pomoć pri nabavci štampe i knjiga i plaćanju računa za električnu energiju, telefon, komunalije i sl;
6. posredovanje u obezbjeđivanju različitih vrsta usluga za održavanje stana i uređaja za domaćinstvo; i
7. nabavku lijekova i odvođenje na ljekarske preglede.

Planirano je da se JU Dom starih „Pljevlja“ licencira za uslugu pomoć u kući koja će se pružati: odraslom i starom licu, odraslom i starom licu sa invaliditetom i licu kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

Usluga pomoć u kući se trenutno sprovodi na gradskom području opštine Pljevlja i to preko Sekretarijata za kulturu, socijalna i druga pitanja pri opštini Pljevlja i preko Crvenog krsta Pljevlja. U narednom periodu JU Dom starih „Pljevlja“ planira uspostavljanje usluge pomoć u kući na teritoriji opštine Pljevlja i preuzimanje programa pružanja usluge u saradnji sa opštinom Pljevlja i nadležnim Ministarstvom.

Licenciranjem za uslugu pomoć u kući JU Dom starih „Pljevlja“ doprinosi sprovođenju procesa transformacije i deinstitucionalizacije, jer omogućava korisnicima da svoje potrebe za podrškom i socijalizacijom ostvaruju u porodici i/ili zajednici, uz očuvanje porodičnog života i samostalnosti.

4.3. Savjetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge

Savjetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge su usluge koje se pružaju u cilju podrške, informisanja i savjetovanja o pravima, mogućnostima i načinima rješavanja ličnih, porodičnih problema i kriznih situacija.

Savjetovanje je usluga koja omogućava pružanje stručne pomoći i podrške kroz individualni, odnosno grupni rad, u cilju prepoznavanja, razumijevanja i rješavanja ličnih, porodičnih i drugih poteškoća koje utiču na svakodnevni život korisnika.

Psihosocijalna podrška je usluga kojom se obezbjeđuje stručna pomoć i organizovana podrška korisniku radi očuvanja, unaprjeđenja i razvoja njegovih psiholoških i socijalnih kapaciteta kroz intenzivan individualni, odnosno grupni rad i zasniva se na odnosu povjerenja i procesu tokom kojeg se radi na smanjivanju aktuelnih teškoća, poboljšanju razvojnih aspekata korisnika, pronalaženju najboljeg rješenja i prevazilaženju kriznih situacija.

SOS telefon je usluga kojom se obazbjeđuje prijem poziva, informisanje povodom problema zbog kojeg se korisnik javlja, procjenu potreba korisnika i procjenu rizika, osnaživanje i upućivanje korisnika u rješavanje problema i informisanje o resursima u zajednici i povezivanje sa pružaocima drugih usluga, odnosno službi u zajednici i posredovanje kod drugih institucija.

Licenciranjem za savjetodavno-terapijske i socijalno-edukativne usluge JU Dom starih „Pljevlja“ doprinosi sprovođenju procesa transformacije i deinstitucionalizacije, jer omogućava korisnicima da svoje potrebe za podrškom i socijalizacijom ostvaruju u porodici i/ili zajednici, uz očuvanje porodičnog života i samostalnosti.

4.4. Predah smještaj

Usluga predah smještaj je privremeni i povremeni smještaj, koja se između ostalog, pruža odraslom i starijem licu sa invaliditetom, kao i odraslom i starijem licu kojem je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik zaštite.

Usluga predah smještaj obezbjeđuje se kao dnevni, vikend ili višednevni smještaj, u cilju pružanja podrške porodici u održavanju i poboljšanju kvaliteta njihovog života s ciljem ostanka korisnika u porodici.

Usluga predah smještaj pruža se najduže 45 dana u toku kalendarske godine.

Licenciranjem za uslugu predah smještaj JU Dom starih „Pljevlja“ doprinosi sprovođenju procesa transformacije i deinstitucionalizacije, jer omogućava podršku porodicama starijih lica u održavanju i poboljšanju kvaliteta njihovog života s ciljem ostanka korisnika u zajednici.

4.5. Smještaj u prihvatilištu-skloništu

Usluga smještaj u prihvatilištu-skloništu pruža se korisniku kojem su ugroženi bezbjednost, život i zdravlje, a može biti privremeni do sedam dana i dugotrajni najduže 12 mjeseci.

Usluga smještaj u prihvatilištu-skloništu pruža se radi zadovoljavanja osnovnih potreba, osiguranja bezbjednosti u kriznim situacijama, procjene potreba za drugim uslugama i započinjanja procesa pomoći korisniku za uspostavljanje stabilnog porodičnog ili nezavisnog života, prevazilaženja krizne situacije i uspostavljanja održivih rješenja u budućnosti, kao i radi

uspostavljanja osjećanja sigurnosti kao osnove za dalji napredak i osnaživanje korisnika i podizanja njihove sposobnosti za bezbjedan život i uključivanje u zajednicu.

Pružalac usluge smještaja u prihvatilištu-skloništu korisniku obezbjeđuje podršku u preuzimanju kontrole nad sopstvenim životom, podršku u ostvarivanju kontakata sa porodicom i drugim licima važnim za korisnika i radno-okupacione i slične aktivnosti.

Licenciranjem za uslugu smještaj u prihvatilištu-skloništu JU Dom starih „Pljevlja“ doprinosi adekvatnijoj zaštiti odraslih i starih lica koji su beskućnici, radi osiguranja bezbjednosti u kriznim situacijama kroz privremeni, siguran i podržavajući smještaj.

5. FINANSIRANJE

Sredstva za osnovna materijalna davanja i usluge socijalne i dječje zaštite, uključujući i uslugu smještaja u ustanovu obezbjeđuju se u budžetu države, u skladu sa Zakonom o socijalnoj dječjoj zaštiti.

Sredstva za usluge socijalne i dječje zaštite obezbjeđuju se i putem učešća korisnika, odnosno njihovih srodnika koji su dužni da ih izdržavaju, donacija, poklona, zavještanja, legata, osnivanjem zadužbina i fondacija i dr, u skladu sa posebnim zakonom.

U budžetu opštine mogu se obezbijediti sredstva za materijalna davanja u socijalnoj i dječjoj zaštiti propisana ovim zakonom i za usluge socijalne i dječje zaštite, kao što su: pomoć u kući, dnevni boravak, usluge narodne kuhinje, odmor i rekreaciju djece, stanovanje uz podršku, smještaj u prihvatilište - sklonište, stanovanje za socijalno ugrožena lica, u skladu sa zakonom i druge usluge u skladu sa svojim materijalnim mogućnostima.

Ukoliko opštine nijesu u mogućnosti da obezbijede sredstva za navedene usluge u njihovom finansiranju učestvovuje država, u skladu sa Pravilnikom o visini sredstava za razvoj, odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite i kriterijumima za njihovu raspodjelu osim za troškove funkcionisanja dnevnih boravaka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju, čije će troškove usluga država sufinansirati u svakoj opštini.

6. OPŠTI CILJ PLANA TRANSFORMACIJE JU DOM STARIH „Pljevlja“

Opšti cilj Plana transformacije je transformacija ustanove kroz pružanje usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici, koje omogućavaju korisnicima da žive u najmanje restriktivnom okruženju.

7. OPERATIVNI CILJEVI

Operativni cilj 1. Reorganizacija ustanove

Aktivnosti:

1. Donošenje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta;
2. Donošenje programa rada JU Dom starih „Pljevlja“ u skladu sa Planom transformacije;
3. Unaprjeđenje postojećih i izrada novih internih procedura rada JU Dom starih „Pljevlja“;
4. Sprovođenje internih provjera sistema kvaliteta;
5. Unaprjeđenje procedura koje pružalac usluge obezbjeđuje u skladu sa propisom kojim se uređuju bliži uslovi za pružanje, korišćenje, normativi i minimalni standardi usluge;
6. Uvođenje supervizije za stručne radnike, stručne saradnike i saradnike u JU Dom starih „Pljevlja“;
7. Pružanje stručne podrške zaposlenima u JU Dom starih „Pljevlja“;
8. Jačanje stručnih kapaciteta;
9. Izrada programa obuke za rad sa starijim licima.

Operativni cilj 2. Uspostavljene usluge koje podržavaju život korisnika u zajednici

Aktivnosti:

1. Licenciranje za uslugu dnevni boravak;
2. Licenciranje za uslugu pomoć u kući;
3. Licenciranje za uslugu savjetovanje;
4. Licenciranje za uslugu psihosocijalna podrška;
5. Licenciranje za uslugu SOS telefon;
6. Licenciranje za uslugu predah smještaj; i
7. Licenciranje za uslugu smještaj u prihvatilištu-skloništu.

Operativni cilj 3. Osnaženi korisnici za proces deinstitutionalizacije i uključeni u zajednicu

Aktivnosti:

1. Promocija usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici;
2. Promocija usluge porodični smještaj;
3. Promocija usluge smještaj u prihvatilištu-skloništu;
4. Jačanje informisanosti i kompetencija korisnika za život u zajednici i uključivanje u društvo;
5. Razvijanje programa pripreme korisnika za život u zajednici i uključivanje u društvo;
6. Revizija individualnog plana rada sa korisnikom;
7. Pružanje podrške porodicama za osnaživanje za povratak korisnika.

Operativni cilj 4. Unaprjeđena međusektorska saradnja kako bi se podržao život korisnika u porodici i/ili zajednici

Aktivnosti:

1. Uspostavljanje formalnih mehanizama saradnje između JU Dom starih „Pljevlja“, sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema, jedinica lokalne samouprave, NVO i dr;
2. Jačanje koordinacije i razmjene informacija između JU Dom starih „Pljevlja“ i institucija sistema, jedinica lokalne samouprave, NVO i dr;
3. Unaprjeđenje međusektorske saradnje kroz zajedničko pružanje usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici;
4. Promocija međusektorske saradnje i podizanje svijesti javnosti o važnosti podrške starijima u zajednici;
5. Saradnja sa drugim domovima starih u Crnoj Gori radi razmjene iskustva i kreiranja zajedničkih predloga za unaprjeđenje zaštite starijih lica;
6. Uspostavljanje partnerstva sa međunarodnim donatorima i fondacijama;
7. Priprema projektnih aplikacija i praćenje javnih poziva i poziva iz EU fondova.

Operativni cilj 5. Unaprjeđene postojeće usluge u cilju očuvanja funkcionalnih sposobnosti korisnika kroz stalnu njegu i brigu o njihovom mentalnom i fizičkom zdravlju

Aktivnosti:

1. Uvođenje programa aktivnog starenja i prevencije gubitka funkcionalnosti;
2. Unaprjeđenje zdravstvene njege i fizikalne terapije;
3. Unaprjeđenje usluge dnevni boravak; i
4. Unaprjeđenje usluge smještaj.

8. PRAĆENJE SPROVOĐENJA PLANA TRANSFORMACIJE

Praćenje Plana transformacije je neophodno za ostvarivanje njegovih punih efekata. Praćenje Plana transformacije predstavlja ključnu komponentu za osiguranje efikasne implementacije, pravovremeno prepoznavanje izazova i kontinuirano unaprjeđenje usluga.

Mehanizam praćenja i ocjenjivanja Plana transformacije sadrži sljedeće elemente:

- tim za praćenje i ocjenjivanje Plana transformacije; i
- redovno izvještavanje.

Tim za praćenje Plana transformacije će činiti predstavnici: JU Dom starih „Pljevlja“, Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu,

Sekretarijata za kulturu, socijalna i druga pitanja pri opštini Pljevlja i JU Centar za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak.

Tim za praćenje Plana transformacije će se sastajati najmanje dva puta godišnje i na taj način blagovremeno i u kontinuitetu razmatrati proces sprovođenja planiranih aktivnosti, kao i moguće prepreke i izazove.

Tim za praćenje Plana transformacije će dostavljati godišnji i završni izvještaj o realizaciji Plana transformacije resornom ministarstvu.

Tim za praćenje Plana transformacije može inicirati izmjenu plana transformacije zbog promjena u zakonodavnom i strateškom okviru i potrebama korisnika. Prijedlog izmjena se dostavlja Ministarstvu socijalnog staranja, brige o porodici i demografije koje donosi odluku o usvajanju izmjena Plana transformacije.

9. SREDSTVA ZA REALIZACIJU AKTIVNOSTI PREDVIĐENIH PLANOM TRANSFORMACIJE

Za realizaciju aktivnosti predviđenih Planom transformacije, sredstva će se obezbjeđivati kroz:

- budžet Crne Gore;
- budžet jedinica lokalne samouprave;
- sopstvena sredstva JU Dom starih „Pljevlja“; i
- donatorska sredstva.

10. AKCIONI PLAN ZA SPROVOĐENJE PLANA TRANSFORMACIJE JU DOM STARIH „Pljevlja“ ZA PERIOD OD 2026. DO 2029. GODINE

Operativni cilj	Aktivnosti	Indikator	Period realizacije	Nadležnost	Izvor finansiranja
1. Reorganizacija ustanove	1.1. Donošenje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta	Donesen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta	II kvartal 2026. godine – III kvartal 2026. godine	JU Dom starih „Pljevlja“ MSSD	Budžet Crne Gore
	1.2. Donošenje programa rada JU Dom starih „Pljevlja“ u skladu sa Planom transformacije	Donesen program rada JU Dom starih „Pljevlja“ u skladu sa Planom transformacije	I kvartal 2026. godine	JU Dom starih „Pljevlja“ Upravni odbor Ustanove	Budžet Crne Gore
	1.3. Unaprijeđenje postojećih i izrada novih internih procedura rada JU Dom starih „Pljevlja“	Unaprijeđene postojećih internih procedura	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine - IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih „Pljevlja“ Upravni odbor Ustanove	Budžet Crne Gore
	1.4. Sprovođenje internih provjera sistema kvaliteta	Broj sprovedenih internih provjera	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine - IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih „Pljevlja“	Budžet Crne Gore
		Broj utvrđenih neusaglašenosti			

	Broj sprovedenih korektivnih mjera			Budžet Crne Gore
1.5. Unaprijeđenje procedura koje pružalac usluge obezbjeđuje u skladu sa propisom kojim se uređuju bliži uslovi za pružanje, korišćenje, normativi i minimalni standardi usluge	Donijete i/ili izmijenjene procedure koje pružalac usluge obezbjeđuje u skladu sa propisom kojim se uređuju bliži uslovi za pružanje, korišćenje, normativi i minimalni standardi usluge.	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine - IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih "Pjevlja" ZSDZ	
1.6. Uvođenje supervizije za stručne radnike, stručne saradnike i saradnike u JU Dom starih "Pjevlja"	Zaposlen jedan izvršilac na poslovima supervizije	I kvartal 2027. godine - IV kvartal 2027. godine	JU Dom starih "Pjevlja" MSSD	Budžet Crne Gore
1.7. Pružanje stručne podrške zaposlenima u JU Dom starih "Pjevlja"	Broj supervizijskih konsultacija Broj organizovanih obuka	I kvartal 2027. godine - IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih "Pjevlja" ZSDZ	Budžet Crne Gore
1.8. Jačanje stručnih kapaciteta	Povećan broj stručnih radnika, saradnika i saradnika	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine -	JU Dom starih "Pjevlja" MSSD	Budžet Crne Gore

		Broj obučenih stručnih radnika, stručnih saradnika i saradnika	IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih "Pijevlja" ZSDZ	
	1.9. Izrada programa obuke za rad sa starijim licima	Akreditovani programi obuke za rad sa starijim licima i licima sa invaliditetom na teme koje se odnose na direktan rad sa korisnicima usluga podrške za život u zajednici, kao i o samim uslugama, te obuke koje obrađuju teme: deinstitutionalizacije porodičnog smještaja i demencije	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine - IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih "Pijevlja" ZSDZ	Budžet Crne Gore
2. Uspostavljene usluge koje podržavaju život korisnika u zajednici	2.1. Licenciranje za uslugu dnevni boravak	Dobijena licenca za uslugu dnevni boravak Opština Žabljak	I kvartal 2027. godine - IV kvartal 2027. godine	JU Dom starih "Pijevlja" MSSD Opština Žabljak	Budžet Crne Gore Budžet opštine Žabljak
	2.2. Licenciranje za uslugu pomoć u kući	Dobijena licenca za uslugu pomoć u kući	I kvartal 2026. godine - IV kvartal 2027. godine	JU Dom starih "Pijevlja" MSSD Opština Pijevlja	Budžet Crne Gore Budžet opštine Pijevlja

	2.3. Licenciranje za uslugu savjetovanje	Dobijena licenca za uslugu savjetovanje	I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2026. godine	JU Dom starih „Pijevlja” MSSD Opština Pijevlja	Budžet Crne Gore Budžet opštine Pijevlja
	2.4. Licenciranje za uslugu psihosocijalne podrške	Dobijena licenca za uslugu psihosocijalna podrška	I kvartal 2027. godine – IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih „Pijevlja” MSSD	Budžet Crne Gore
	2.5. Licenciranje za SOS telefon	Dobijena licenca za uslugu SOS telefon	I kvartal 2027. godine – IV kvartal 2027. godine	JU Dom starih „Pijevlja” MSSD Opština Pijevlja	Budžet Crne Gore
	2.6. Licenciranje za uslugu predah smještaj	Dobijena licenca za uslugu predah smještaj	I kvartal 2027. godine – IV kvartal 2027. godine	JU Dom starih „Pijevlja” MSSD	Budžet Crne Gore
	2.7. Licenciranje za uslugu smještaj u prihvatilištu-skloništu	Dobijena licenca za uslugu smještaj u prihvatilištu-skloništu	U kontinuitetu I kvartal 2027. godine – IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih „Pijevlja” MSSD JLS	Budžet Crne Gore
	3.1. Promocija usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici	Broj organizovanih promocija usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV	JU Dom starih „Pijevlja” MSSD ZSDZ	Budžet Crne Gore
3. Osaženi korisnici za proces deinstitucionalizacije i uključeni u zajednicu					

			kvartal 2029. godine	JLS NVO OCD	
3.2.	Promocija usluge porodični smještaj	Broj organizovanih promocija usluge porodični smještaj	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih "Pjevlja" MSSD ZSDZ CSR	Budžet Crne Gore
3.3.	Promocija usluge smještaj u prihvatilištu-skloništu	Broj organizovanih promocija usluge smještaj u prihvatilište-sklonište	I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih "Pjevlja" MSSD ZSDZ CSR	Budžet Crne Gore
3.4.	Jačanje informisanosti i kompetencija korisnika za život u zajednici i uključivanje u društvo	Broj korisnika koji su informisani i osnaženi za život u zajednici i uključivanje u društvo	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih "Pjevlja" CSR ZSDZ	Budžet Crne Gore
3.5.	Razvijanje programa pripreme korisnika	Razvijeni programi pripreme korisnika za	I kvartal 2026. godine – IV	JU Dom starih "Pjevlja"	Budžet Crne Gore

4. Unaprijeđena međusektorska saradnja kako bi se podržao život korisnika u porodici i/ili zajednici		za život u zajednici i uključivanje u društvo	život u zajednici i uključivanje u društvo	kvartal 2026. godine	CSR	
	3.6.	Revizija individualnog plana rada sa korisnikom	Redividovan individualni plan rada sa korisnikom	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih „Pjevlja“ CSR Korisnik usluge Lica značajna za korisnika	Budžet Crne Gore
	3.7.	Pružanje podrške porodicama za osnaživanje za povratak korisnika	Broj porodica koje su osnažene za povratak korisnika	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih „Pjevlja“ CSR Korisnik usluge Lica značajna za korisnika	Budžet Crne Gore
4. Unaprijeđena međusektorska saradnja kako bi se podržao život korisnika u porodici i/ili zajednici	4.1.	Uspostavljanje formalnih mehanizama saradnje između JU Dom starih „Pjevlja“, sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema, jedinica lokalne samouprave, NVO, OCD i dr.	Broj zaključenih memoranduma o saradnji između JU Dom starih „Pjevlja“, sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema, jedinica lokalne samouprave, NVO i dr.	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih „Pjevlja“ MSSD ZSDZ CSR MZ JZU JLS	Budžet Crne Gore

				NVO OCD i dr.	
4.2.	Jačanje koordinacije i razmjenjene informacija između JU Dom starih „Pijevlja“ i institucija sistema, jedinica lokalne samouprave, NVO, OCD i dr.	Broj održanih sastanka između JU Dom starih „Pijevlja“ i institucija sistema, jedinica lokalne samouprave, NVO, OCD i dr.	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih „Pijevlja“ MSSD ZSDZ CSR JUSDZ MZ JZU JLS NVO OCD i dr	Budžet Crne Gore
4.3.	Unaprijeđenje međusektorske saradnje kroz zajedničko pružanje usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici	Broj zaključenih sporazuma o saradnji za integrisani pristup pružanja usluga koje podržavaju život korisnika u zajednici	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih „Pijevlja“ MSSD ZSDZ CSR JUSDZ MZ JZU JLS	Budžet Crne Gore

			NVO OCD i dr	
4.4.	Promocija međusektorske i saradnje podizanje svijesti javnosti o važnosti podrške starijima u zajednici	Broj promocija održanih	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine JU Dom starih „Pjevlja“ MSSD ZSDZ CSR JUSDZ MZ JZU NVO OCD i dr	Budžet Crne Gore
4.5.	Saradnja sa drugim domovima starih u Crnoj Gori radi razmjene iskustva i kreiranja zajedničkih predloga za unaprijeđenja zaštite starijih lica	Broj održanih sastanaka sa drugim domovima za starije u Crnoj Gori radi razmjene iskustva i kreiranja zajedničkih predloga za unaprijeđenja zaštite starijih lica.	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine JU Dom starih „Pjevlja“ JU Dom starih „Grabovac“ Risan JU Dom starih „Bijelo Polje“ JU Dom starih „Nikšić“ JU Dom starih „Podgorica“ JU Dom starih „Plav“	Budžet Crne Gore

				„Dom starih“ DOO Danilovgrad DOO „N&S INVEST COMPANY“ Danilovgrad	
	4.6. Uspostavljanje partnerstva sa međunarodnim donatorima i fondacijama	Broj održanih sastanaka Broj realizovanih projekata	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih „Pijevlja“ Međunarodni donatori Fondacije	Budžet Crne Gore Donatorska sredstva
	4.7. Priprema projektnih aplikacija i praćenje javnih poziva i poziva iz EU fondova	Broj predatih projekata	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih „Pijevlja“	EU fondovi Ambasade
5. Unaprijeđene postojeće usluge u cilju očuvanja funkcionalnih sposobnosti korisnika kroz stalnu njegu i brigu o njihovom mentalnom i fizičkom zdravlju	5.1. Uvođenje programa aktivnog starenja i prevencije gubitka funkcionalnosti	Izrađen program aktivnog starenja i prevencije gubitka funkcionalnosti	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih „Pijevlja“	Budžet Crne Gore
	5.2. Unaprijeđenje zdravstvene njege i fizikalne terapije	Obezbijeđena sredstva i oprema za zdravstvene potrebe korisnika	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV	JU Dom starih „Pijevlja“	Budžet Crne Gore Donatorska sredstva

5.3.	Unaprijeđenje usluge dnevni boravak	Obezbjedeći bolji materijalni uslovi za pružanje usluge dnevnog boravka u skladu sa propisanim normativima i minimalnim standardima	I kvartal 2026. godine – I kvartal 2028. godine	JU Dom starih „Pjevlja” Opštine Pjevlja, Mojkovac, Kolašin	Budžet Crne Gore
5.4.	Unaprijeđenje usluge smještaj	Broj realizovanih aktivnosti socijalne, kulturne i rekreativne prirode u kojima učestvuju korisnici Procenat korisnika usluge smještaja koji su aktivno uključeni u planirane aktivnosti u toku godine Broj sprovedenih mjera za unapređenje materijalnih uslova smještaja u skladu sa važećim standardima Stepen zadovoljstva korisnika materijalnim uslovima i dostupnošću aktivnosti (na osnovu anketa)	U kontinuitetu I kvartal 2026. godine – IV kvartal 2029. godine	JU Dom starih „Pjevlja” MSSD MZ MSM MK MPNI CSR JUSDZ JLS NVO	Budžet Crne Gore

Pripremili:

- Vesna Cimbajević, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije,
- Dea Radević, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije,
- Marina Kamberović, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije,
- Sanel Feratović, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije,
- Belma Međedović, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije,
- Denis Nuhanović, JU Dom starih „Pijevlja“,
- Nina Lončar, JU Dom starih „Pijevlja“,
- Berina Mrzić, JU Dom starih „Pijevlja“,
- Biljana Konjević, Zavod za socijalnu i dječiju zaštitu,
- Svetlana Zindović, JU Centar za socijalni rad za opštine Pijevlja i Žabljak,
- Danijela Anđelić, Opština Pijevlja- Sekretarijat za kulturu, socijalna i druga pitanja



MINISTAR
Damir Gulić